



# BẢN TIN NGÀY NGHIÊN CỨU BIỂN ĐÔNG

*(Cập nhật 22/05/2020)*



## Tình hình nổi bật

**Mỹ** ngày 21/5 “cảnh cáo” Trung Quốc về việc áp đặt luật an ninh quốc gia mới lên Hồng Kông sau những bất ổn gây ra bởi các cuộc biểu tình năm ngoái. Tổng thống Trump cảnh báo Mỹ sẽ phản ứng “mạnh mẽ” chống lại nỗ lực kiểm soát Hồng Kông. Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Mỹ Morgan Ortagus bình luận trong email rằng bất kỳ nỗ lực nào nhằm áp đặt luật an ninh quốc gia mà không phản ánh ý chí của người dân Hồng Kông sẽ vấp phải “sự phản đối mạnh mẽ” từ Mỹ và cộng đồng quốc tế.

**Báo Sina (Trung Quốc)** ngày 21/5 dẫn thông tin từ mạng Military Leak (Mỹ) ngày 16/5 cho biết lực lượng thủy quân lục chiến thuộc hải quân Trung Quốc vừa qua đã tiến hành nhiều cuộc diễn tập đổ bộ tại các địa điểm không được công bố. Báo Sina cho biết thủy quân lục chiến Trung Quốc hiện tại có khoảng 12.000 quân đang đóng quân ở khu vực Biển Đông, khi xảy ra chiến tranh có thể huy động lực lượng hơn 28.000 lính thủy quân lục chiến; đây là lực lượng tinh nhuệ tổng hợp của hải quân Trung Quốc, được trang bị đầy đủ đội hình xe tăng, pháo, tên lửa đạn đạo, tên lửa phòng không và hậu cần, được xác định là “đội xung kích” “bảo vệ “chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ” của Trung Quốc tại đảo Đài Loan và “Nam Hải” (Biển Đông).

**Ngoại trưởng Nhật Bản và Ngoại trưởng Philippines** ngày 21/5 mong muốn thúc đẩy phối hợp về vấn đề Biển Đông và gia tăng đối thoại giữa hai nước trên các lĩnh vực như quốc phòng - an ninh, tiến trình hòa bình tại Mindanao, hoàn thiện cơ sở hạ tầng chất lượng cao và dần dần ổn định tình hình dịch bệnh.

**Bà Thái Anh Văn, Đài Loan**, ngày 20/5 đã tuyên thệ nhậm chức Người đứng đầu Đài Loan nhiệm kỳ 2, tiếp tục khẳng định không chấp nhận công thức “một nhà nước, hai chế độ” của Trung Quốc đại lục vì như vậy là hạ thấp Đài Loan, phá hoại hiện trạng eo biển hai bờ; tái khẳng định lập trường tám chữ “hòa bình, đối đẳng, dân chủ, đối thoại” trong quan hệ hai bờ; cho rằng hai bờ cùng có trách nhiệm duy trì ổn định quan hệ; tuyên bố trong 4 năm tới, Đài Loan sẽ tiếp tục tranh thủ tham gia các tổ chức quốc tế, tăng cường quan hệ với các nước bang giao, làm sâu sắc quan hệ đối tác với các nước cùng chia sẻ giá trị như Mỹ, Nhật Bản và Châu Âu.

**Bộ trưởng Quốc phòng Trung Quốc Ngụy Phượng Hòa** ngày 20/5 điện đàm với Bộ trưởng Quốc phòng Philippines, kêu gọi phản đối chính trị hóa dịch bệnh, mong muốn tích cực thúc đẩy giao lưu, hợp tác cùng nhau duy trì hòa bình ổn định tại Biển Đông.

**Bộ trưởng Quốc phòng Nhật Bản và Bộ trưởng Quốc phòng Niu Di Lân** ngày 19/5 đã trao đổi ý kiến về tình hình Biển Đông và Biển Hoa Đông, nhất trí tiếp tục duy trì liên lạc chặt chẽ. Bộ trưởng Quốc phòng Nhật Bản bày tỏ sự phản đối mạnh mẽ về hành vi gia tăng căng thẳng và đơn phương thay đổi nguyên trạng bằng vũ lực, nhấn mạnh tầm quan trọng của trật tự trên biển tự do và rộng mở dựa trên sự tuân thủ luật pháp.

**Bộ trưởng Quốc phòng Nhật Bản và Bộ trưởng Quốc phòng Singapore** ngày 19/5 đã trao đổi quan điểm về tình hình khu vực gần đây, nhất trí về tầm quan trọng của trật tự trên biển tự do và rộng mở dựa trên sự tuân thủ luật pháp. Bộ trưởng Quốc phòng Nhật Bản bày tỏ sự phản đối mạnh mẽ đối với các hành vi gia tăng căng thẳng và đơn phương thay đổi nguyên trạng bằng vũ lực.

**Bộ trưởng Quốc phòng Nhật Bản và Bộ trưởng Quốc phòng Indonesia** ngày 19/5 đã có cuộc điện đàm trao đổi về những vụ việc phát sinh tại Biển Đông và Biển Hoa Đông. Bộ trưởng Quốc phòng Indonesia nhận định nước này có lập trường giải quyết vấn đề lãnh thổ một cách hòa bình, không sử dụng vũ lực và dựa trên luật pháp quốc tế để có thể duy trì ổn định. Bộ trưởng Quốc phòng Nhật Bản phản đối mạnh mẽ hành vi gia tăng căng thẳng, đơn phương thay đổi nguyên trạng tình hình bằng vũ lực.

## **Góc nhìn Quốc tế**

+ *Trung Quốc:*

**Học giả Trần Tử Hàng, Đại học Tài chính Chính pháp Trung Nam**, ngày 20/5 cho rằng lập trường của Mỹ tại Biển Đông từ sau Chiến tranh Lạnh đến nay đã chuyển từ “biểu hiện trung lập” sang “đối chọi quyết liệt với Trung Quốc”. Học giả cho rằng tình trạng bất chấp sự thật, thậm chí bịa đặt sự thật của Mỹ ngày càng phổ biến, khuynh hướng quân sự chiến lược trong lập trường Biển Đông của Mỹ ngày càng tăng lên, công cụ ngoại giao và luật pháp quốc tế yếu đi, nguyên tắc giữ giới hạn để tránh xung đột dần bị phớt lờ, tạo nên nhiều biến số mới lớn hơn đối với hòa bình, ổn định ở khu vực.



+ Châu Âu - Mỹ:

**James Stavridis, biên tập viên tờ Bloomberg, nguyên Đô đốc hải quân Mỹ**, ngày 22/5 bình luận cạnh tranh Mỹ - Trung trên Biển Đông có thể sẽ trở thành "Chiến tranh Lạnh" hoặc bùng phát thành xung đột quân sự. Để ngăn chặn nguy cơ này, ông khuyến nghị Mỹ cần có cách tiếp cận đôi đầu khi cần thiết, hợp tác khi có thể với Trung Quốc.

**Học giả Oriana Skylar Mastro, Viện Doanh nghiệp Mỹ**, ngày 21/5 cảnh báo nguy cơ xảy ra xung đột quân sự tại Biển Đông đang tăng cao. Hai lý do chính để Trung Quốc có hành động trên thực địa: (i) Tập Cận Bình cần củng cố vị thế trong Đảng Cộng sản, nhất là nếu tình hình Hồng Kông tiếp tục diễn biến xấu cho Trung Quốc, triển vọng thống nhất hòa bình Đài Loan ngày càng xa vời, hay xuất hiện làn sóng chỉ trích trong nước về việc ứng phó không hiệu quả với dịch Covid-19; (ii) Trung Quốc nhận thấy cần phải hành động trước khi quá muộn, trong bối cảnh Mỹ đang có chiều hướng gia tăng đáng kể hoạt động quân sự tại Biển Đông và quan hệ song phương tiếp tục xuống cấp. Trung Quốc có thể hành động theo kịch bản sau: (i) Gia tăng chiến lược cường ép với láng giềng, đẩy cao nguy cơ xung đột với lực lượng Mỹ tại khu vực; (ii) Thay đổi cán cân quân sự tại khu vực, ví dụ lôi kéo các bên khác (như Nga) vào tranh chấp Biển Đông; và (iii) Sử dụng hành động quân sự.

**Trang Military, Mỹ**, ngày 20/5 đánh giá oanh tạc cơ B-1 là mũi nhọn mới của quân đội Mỹ ở Thái Bình Dương. Gần đây, Mỹ triển khai 4 máy bay B-1 tới căn cứ Andersen ở Guam sau khi rút toàn bộ 5 máy bay ném bom B-52. Với việc điều chỉnh này, không quân không chỉ gia tăng sự hiện diện của oanh tạc cơ siêu thanh, mà còn tăng cường năng lực tấn công chính xác tầm xa ở Thái Bình Dương. Tư lệnh không lực số 8, Thiếu tướng Jim Dawkins, đánh giá: “B-1 có thể mang tên lửa chống hạm tầm xa, điều này thực sự phù hợp với khu vực Thái Bình Dương”.

**Biên tập: Ngọc Diệp**

@Viện Biển Đông - Học viện Ngoại giao

"Bản tin ngày Nghiên cứu Biển Đông" được soạn thảo từ các tài liệu công khai nhằm tổng hợp thông tin giúp bạn đọc. Các thông tin trong Bản tin không phản ánh quan điểm của Viện Biển Đông. Ban biên tập không chịu trách nhiệm đối với sự thay đổi về nội dung của tin gốc cũng như đường dẫn kèm theo đến các tin gốc.

Mọi ý kiến góp ý xin gửi về Viện Biển Đông - Học viện Ngoại giao, 69 Chùa Láng, Đống Đa, Hà Nội; email: [scsi@dav.edu.vn](mailto:scsi@dav.edu.vn).